

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl předsedou senátu Mgr. Radovanem Havelcem v právní věci žalobkyně: **ELI LILLY ČR, s.r.o.**, se sídlem Pobřežní 394/12, Praha 8, zastoupená Mgr. Radkem Buršíkem, advokátem se sídlem Hvězdova 1734/2c, Praha 4, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 12. 2019, č. j. 6 Af 90/2016 – 62, o žádosti společnosti Grant Thornton Tax & Accounting s. r. o., se sídlem Jindřišská 937/16, Praha 1, o povolení nahlédnout do spisu,

t a k t o :

Žádost společnosti Grant Thornton Tax & Accounting s. r. o., o povolení nahlédnout do spisu Nejvyššího správního soudu vedeného pod sp. zn. 3 Afs 54/2020, **se z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Dne 14. 2. 2020 byla Nejvyššímu správnímu soudu doručena kasační stížnost žalobkyně (společnosti zabývající se distribucí léčiv), kterou se domáhá zrušení rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 12. 2019, č. j. 6 Af 90/2016 – 62, jímž byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 10. 2016, č. j. 42692/16/5300-21441-704561. Posledně uvedeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Specializovaného finančního úřadu, kterými byla žalobkyni doměřena daň z přidané hodnoty za zdaňovací období leden 2011 až prosinec 2011. O této kasační stížnosti nebylo dosud rozhodnuto.

[2] Nejvyšší správní soud obdržel dne 16. 11. 2020 žádost společnosti Grant Thornton Tax & Accounting s. r. o., se sídlem Jindřišská 937/16, Praha 1 (dále též „žadatel“), o povolení nahlédnout do spisu v této právní věci v rozsahu kasační stížnosti, jejího doplnění a vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti. Žadatel odůvodnil svůj právní zájem na nahlédnutí do spisu tím, že je možné, že jeho klient (společnost, jejíž název neuvádí) používá obdobný „obchodní model“ jako žalobkyně. Z veřejně dostupných informací však žadatel nemůže s určitostí zjistit, zda jsou okolnosti případů natolik srovnatelné, aby jeho klientovi hrozilo, že vůči němu budou orgány finanční správy postupovat stejně. Žadatel se domnívá, že v kasační stížnosti a zejména ve vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti jsou uvedeny důvody, proč finanční správa zastává názor, že poskytování marketingových služeb je vedlejším plněním v rámci hlavního plnění, kterým je distribuce léčiv, a tyto marketingové služby poskytované zahraniční osobě požaduje zdanit ve stejném režimu jako distribuci léčiv tuzemským zákazníkům (tedy jako tuzemské plnění s 10% DPH). Dodává, že cílem této žádosti není vyhýbání se daňové povinnosti, nýbrž zajištění, aby jeho klient včas sjednal nápravu a splnil svou daňovou povinnost řádně a včas. Nakonec uvádí, že zpřístupněním argumentace žalobkyně a žalovaného nebude zasaženo do práv nebo

právem chráněných zájmů účastníků, neboť bude později detailně popsána v rozsudku Nejvyššího správního soudu, který bude zveřejněn.

[3] Žalobkyně ve vyjádření k této žádosti uvádí, že nesouhlasí, aby bylo žadateli umožněno nahlédnout do spisu. Podle ní je ze žádosti patrné, že jejím důvodem je snaha žadatele poskytnout svým klientům služby daňového poradenství na vyšší úrovni, a tudíž se jedná o subjektivní a zřejmě i komerčně motivovaný zájem žadatele, který nelze podřadit pod pojem „*právní zájem či vážný důvod*“, jenž je podmínkou pro umožnění nahlédnutí do spisu dle § 45 soudního řádu správního (dále jen „*s. ř. s.*“). Z tohoto pohledu by *ad absurdum* každý daňový poradce měl právní zájem na nahlížení do soudních spisů vedených v nerozhodnutých daňových věcech, neboť budou zpravidla obsahovat informace relevantní pro výkon jeho profese daňového poradenství a obsah jím poskytovaných odborných rad. Dodává také, že kasační stížnost i vyjádření žalovaného obsahují konkrétní informace týkající se jejího „*obchodního modelu*“ a cenové politiky, které považuje za své obchodní tajemství. Pokud by tedy bylo žádosti žadatele (který je v konečném důsledku jejím konkurenčním subjektem) vyhověno, došlo by k zásahu do právem chráněných zájmů žalobkyně.

[4] Žalovaný rovněž navrhuje, aby Nejvyšší správní soud žádost o nahlédnutí do spisu zamítl, neboť požadovaná informace spadá pod výlukou uvedenou v § 11 odst. 4 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon č. 106/1999 Sb.*“). Podle žalovaného lze podpůrným využitím Instrukce Ministerstva spravedlnosti č. j. M-1827/1999 dospět k výkladu, že informací o rozhodovací činnosti soudů jsou mimo jiné také úkony účastníků učiněné vůči soudu a ostatním účastníkům řízení.

[5] Podle § 45 odst. 2 s. ř. s. může předseda senátu jiným osobám povolit nahlédnutí do spisu, prokáží-li právní zájem nebo vážný důvod a není-li to v rozporu s právy nebo právem chráněnými zájmy některého z účastníků.

[6] Nejvyšší správní soud se zabýval tím, zda jsou splněny podmínky výše uvedeného ustanovení. Z jeho jazykového vyjádření je patrné, že – aby bylo jiné osobě než účastníkovi řízení a osobně zúčastněné na řízení, respektive jejich zástupcům, umožněno nahlédnutí do spisu - musí být tyto podmínky splněny kumulativně.

[7] Co se týče první podmínky, tedy prokázání prvního zájmu nebo vážného důvodu pro nahlédnutí do spisu, žadatel - jakožto *jiná osoba* ve smyslu výše uvedeného ustanovení - ve své žádosti tvrdí, že tuto podmínku splňuje, neboť zastupuje blíže neurčenou společnost, která údajně používá obdobný „*obchodní model*“ jako žalobkyně. Domnívá se, že argumentace obsažená v kasační stížnosti a ve vyjádření žalovaného může napomoci jeho klientovi, aby řádně a včas splnil svou daňovou povinnost. Nejvyšší správní soud obecně nevylučuje, že vážným důvodem, pro který by mohlo být žadateli umožněno nahlížení do spisu, by mohla být za určitých okolností snaha o poskytnutí kvalifikovaného právního poradenství klientovi, který není účastníkem řízení. Takové důvody by však bylo třeba dostatečně podrobně vyjádřit a prokázat je, což se však v této věci nestalo. Aby tomu tak bylo, musel by být přinejmenším klient žadatele identifikován (jak tomu ostatně bylo ve věci, o níž rozhodoval Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 31. 1. 2017, č. j. 4 Afs 206/2016 – 59, na které odkazoval žadatel ve své žádosti) a musela by být k žádosti doložena plná moc prokazující oprávnění žadatele k zastupování klienta. Jestliže však žadatel jen v obecnosti uvádí, že zastupuje jistého klienta a navíc tuto skutečnost ničím nedokládá, nelze dovodit, že je v jeho případě dán *právní zájem* nebo *vážný důvod*, aby mu bylo umožněno nahlédnutí do spisu v této věci.

[8] Dále je třeba uvést, že s žádostí vyjádřili kategorický nesouhlas oba účastníci řízení (tím se také nyní věc odlišuje od okolností, za nich rozhodoval Nejvyšší správní soud

pokračování

usnesením č. j. 4 Afs 206/2016 – 59). I kdyby tedy žadatel prokázal existenci vážného důvodu pro umožnění nahlédnutí do spisu, bylo by třeba zkoumat, zda vyhověním žádosti nebude zasaženo do práv nebo chráněných zájmů účastníků řízení. Co se týče žalobkyně, takový zásah nelze *a priori* vyloučit, neboť namítala, že kasační stížnost a vyjádření žalovaného obsahují konkrétní informace týkající se jejího „*obchodního modelu*“ a cenové politiky, které považuje za své obchodní tajemství. Pokud by tedy žadateli (respektive jeho klientovi prostřednictvím žadatele) bylo umožněno do nich nahlédnout, hrozí, že by došlo k zásahu do právem chráněných zájmů žalobkyně. Jestliže však žadatel neprokázal existenci právního zájmu ani vážného důvodu ve smyslu § 45 odst. 2 s. ř. s. (viz předcházející odstavec tohoto usnesení), nebylo již nutné se podrobněji zabývat tím, zda takové informace požadované listiny obsahují, neboť by to bylo za daných okolností nadbytečné.

[9] K argumentaci žalovaného lze poznamenat, že v nynější věci se jedná o posouzení splnění podmínek pro nahlédnutí do spisu jinou osobou než účastníkem řízení, nikoli o poskytování informací dle zákona č. 106/1999 Sb. Žádost proto bylo třeba posoudit podle shora uvedeného ustanovení s. ř. s., nikoli podle zákona č. 106/1999 Sb.

[10] Pro úplnost lze dodat, že žadateli samozřejmě nic nebrání, aby – pokud má pochybnosti o určitém „*obchodním modelu*“ svého klienta a zvoleném výkladu daňových předpisů - postup ve své klientské věci přiměřeným způsobem konzultoval s příslušným správcem daně. Kromě toho je pravdou, že jakmile bude v této věci rozhodnuto, rozhodnutí bude zákonným způsobem veřejně vyhlášeno a bude zveřejněno v anonymizované podobě na webových stránkách soudu www.nssoud.cz.

[11] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že podmínky pro nahlédnutí do spisu uvedené v § 45 odst. 2 s. ř. s. nebyly splněny. Žádost žadatele byla poroto zamítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. prosince 2020

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu